

4บุคคล 4องค์กรต้นแบบ

ศิลป
สร้างสรรค์

ศิลปสร้างสรรค์ วัฒนธรรมสานสายใย ภูมิปัญญาไทยยั่งยืน

ฉบับที่ 68 เดือนมีนาคม - เดือนเมษายน 2567

www.artculture4health.com

จิตพิภพอันงามน้อม

บริษัทสินไซโมเดล จำกัด วิชาทักเพื่อสังคม

ภูมิพื้นที่โครงการศิลปวัฒนธรรม

โฮงสินไซ จังหวัดขอนแก่น

สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ

ภูมิภาษาและปัญญาแผ่นดิน

รางวัล

"ภูมิวัฒนธรรมแผ่นดิน"

ภูมิการอนุรักษ์และพัฒนา
มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้

ศูนย์อนุรักษ์เขื่อนโบราณ จังหวัดเชียงใหม่
บ้านนักเขียนห้องเรียนลีลาศิลป์ : กนกพงศ์ สงสมพันธุ์ : หลาดใต้โหนด

ภูมิพลังวัฒนธรรม (Soft power)

ช่างแกะหิมะ ทีม ๙ สราภพ
ครูภูมิปัญญาเพลงโคราช ภาษาโคราช

4

บุคคล / องค์กรต้นแบบ
รางวัล "ภูมิวัฒนธรรมแผ่นดิน"

8

บริษัทสินไซโมเดล จำกัด วิชาทักเพื่อสังคม
เปิดตัวสินไซเมต้าเวิร์ส

10

นิทานใบไม้สร้างสรรค์สู่สภาวะ
@สุรินทร์

12

ประทับมือศิลปินแห่งชาติ ณ หลาดใต้โหนด

16

ปอยตันธี สัญลักษณ์งานประเพณีแห่งการเริ่มปีใหม่

20

สมลี

เปิดบ้าน... ศิลปสร้างสรรค์สุข

สวัสดีครับภาคีเครือข่ายการทำงานและผู้ติดตามกิจกรรมต่าง ๆ ของแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ทุกท่านครับ

เดินทางมาถึงกลางปีกันแล้ว ... กิจกรรมต่าง ๆ ก็เริ่มทยอยดำเนินงานมาได้ครึ่งทางกันแล้วเฉกเช่นเดียวกับโครงการศิลปะสร้างสรรค์ หนังสือต่อไปไม่สร้างสุข โครงการในพื้นที่ตำบลจิกแดก อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ โครงการใหม่ที่แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. สนับสนุนในปีนี้ จุดเด่นของกิจกรรมอยู่ที่การนำ “นิทาน” มาเป็นกระบวนการเพื่อพัฒนาศักยภาพ สร้างสรรค์งานศิลปะพื้นบ้านที่ผู้รับผิดชอบโครงการได้นำเอาใบไม้มาสร้างสรรค์เป็น “หนังสือต่อไปไม่สร้างสุข” มาใช้แล้วฝึกทักษะต่าง ๆ ให้เด็กกลุ่มเป้าหมาย ทั้งการขีด ร้อง ลำ การแสดงหนังประโมทัย หรือหนังตะลุงพื้นบ้านอีสานมาเป็นเครื่องมือช่วยพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น แต่จะน่าสนใจนี้เป็นอย่างไร? กระบวนการต่าง ๆ ที่นำมาใช้นั้นมีอะไรบ้าง? ในฉบับนี้เฉลยครับ

อีกหนึ่งกิจกรรมที่น่ายินดีนั้นคือการประกาศผลและมอบรางวัลการปฏิรูปศิลปะและวัฒนธรรมต้นแบบ “รางวัลภูมิวัฒนธรรมแผ่นดิน” ที่มอบโดย คณะอนุกรรมการด้านศิลปะและวัฒนธรรม ในคณะกรรมการวิชาการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา ให้กับบุคคลและองค์กรต้นแบบ ใน 4 สาขา อาทิ 1. สาขาภูมิพื้นที่ไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม 2. สาขาภูมิภาษาและปัญญาแผ่นดิน 3. สาขาภูมิการอนุรักษ์และพัฒนามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ 4. สาขาภูมิพลังวัฒนธรรม (Soft Power) นั้นเอง โดยรางวัลนี้เป็นการถ่วงถ่วงจากบุคคลและองค์กรที่มีผลงานและมีประสิทธิภาพในการทำงานด้านศิลปะและวัฒนธรรมมาอย่างยาวนาน ซึ่งบุคคลและองค์กรที่คุณสมบัติจนกรรมการในคณะอนุกรรมการด้านศิลปะและวัฒนธรรม ในคณะกรรมการวิชาการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภาพิจารณาให้รับรางวัลนั้นเป็นใครติดตามได้ในฉบับนี้เลยครับ

เรื่องที่น่ายินดียังไม่หมดครับ เพราะเมื่อไม่นานมานี้บริษัทสินไซโมเดล จำกัด วิสาหกิจเพื่อสังคมซึ่งเป็นบริษัทที่ก่อตั้งโดยชาวชุมชนสาวะถี จังหวัดขอนแก่น ได้ก้าวไปไกลอีกก้าวหนึ่งแล้ว ที่สามารถเชื่อมโยงคนทั่วโลกให้รู้จักชุมชนมากขึ้นด้วยการเปิดตัวเมต้าเวิร์สในชื่อว่า “สินไซเมต้าเวิร์ส” ขึ้นอย่างเป็นทางการแล้ว ซึ่งนั่นหมายความว่าไม่ว่าคุณจะอยู่ที่ใด เพียงแค่มีอินเทอร์เน็ตก็สามารถเยี่ยมชมเรื่องราวดี ๆ ของสาวะถีได้ ซึ่งระบบจะว้าว แค่นี้? ติดตามเนื้อหาได้ในฉบับครับ

ไม่เพียงแค่ 3 เรื่องราวไฮไลท์เท่านั้นที่เกิดขึ้นใน 6 เดือนแรกของครึ่งปีนี้ เรายังมีโครงการและกิจกรรมที่น่าสนใจอีกมากมายสามารถติดตามได้ในฉบับครับ สำหรับฉบับถัดไปเราจะมาเรื่องราวมะไรมาฝากกันอีกสามเรื่องติดตามกันได้อย่างต่อเนื่องครับ แล้วเจอกันใหม่ฉบับหน้าครับ...

นายคณัย หวังบุญชัย

ผู้จัดการ แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส.

CONTENTS

4

เรื่อง

หน้า

เปิดบ้านศิลปสร้างสุข

2

เรื่องเด่นประจำฉบับ

4 บุคคล 4 องค์กรต้นแบบ รางวัล ภูมิวัฒนธรรมแผ่นดิน 4 สาขา
บริษัทสินโซโมเดล จำกัด วิสาหกิจเพื่อสังคม เปิดตัวสินโซเมต้าเวิร์ส

4

8

ส่งต่อความสุข

นิทานใบไม้สร้างสรรค์สุขภาวะ @สุรินทร์

10

บอกกล่าวเล่าสุข

ประทับใจศิลปปิ่นแห่งชาติ ณ ตลาดใต้โหนด

12

สื่อศิลปสร้างสุข

ปอยตันธิ สัญลักษณ์งานประเพณีแห่งการเริ่มปีใหม่

16

เก็บตกมาฝาก

ศิลปสร้างสุข วัฒนธรรมสานสายใย
ภูมิปัญญาไทยยั่งยืน

18

เก็บสุขมาเล่า

สมสี่

20

ไขปัญหาประลองปัญญา “ซูโดกุ” (Sudoku)

23

18

20

ใบสมัครสมาชิกจุลสารศิลปสร้างสุข

กรุณากรอรายละเอียดให้ครบทุกข้อ

(ไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น)

ชื่อ..... นามสกุล..... ชื่อหน่วยงานของท่าน.....

เบอร์โทรศัพท์..... เบอร์แฟกซ์..... อีเมล.....

ที่อยู่เพื่อจัดส่ง..... เลขที่..... ซอย..... ถนน.....

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

(สามารถถ่ายสำเนาได้)

กรอกรายละเอียดแล้วกรุณาส่งกลับมาที่ แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส.

ที่อยู่ 128/177 ชั้น 16 อาคารพญาไทพลาซ่า ถนนพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

4บุคคล 4องค์กรต้นแบบ 4สาขา รางวัล ภูมิวัฒนธรรมแผ่นดิน

มอบโดย : คณะอนุกรรมการด้านศิลปะและวัฒนธรรม ในคณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา

รางวัลสำหรับใครบางคนอาจหมายถึง "ความสำเร็จ" การมอบรางวัล คือ "การมอบคำขอบคุณ" ขอบคุนที่เป็นพื้นที่สร้างสรรค์ เป็นพื้นที่สำหรับศิลปวัฒนธรรมเป็นภาษาและภูมิปัญญาของคนไทยในทุกภูมิภาค ในทุกวิถีชีวิต เป็นทั้ง "มรดก" และ "พลังทางวัฒนธรรม" แต่พลังเหล่านี้อาจจะหมดลงหากไม่มีคน หรือองค์กรที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ที่คอยอนุรักษ์และสร้างสรรค์ “วัฒนธรรมเพื่อทุกคนอย่างยั่งยืนและมีศักดิ์ศรี” คณะอนุกรรมาธิการด้านศิลปะและวัฒนธรรม ในคณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา จึงได้ค้นหาและให้คนในสังคมร่วมกันเสนอรายชื่อบุคคล / องค์กรต้นแบบที่มีผลงานโดดเด่นด้านการปฏิรูปศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อรับรางวัล “ภูมิวัฒนธรรมแผ่นดิน” ใน 4 สาขาขึ้นมา อาทิ

- สาขาภูมิพื้นที่ไทรภาคีศิลปวัฒนธรรม
- สาขาภูมิภาษาและปัญญาแผ่นดิน
- สาขาภูมิการอนุรักษ์และพัฒนาารมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้
- สาขาภูมิพลังวัฒนธรรม (Soft Power)

จากการส่งเสนอรายชื่อ ผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ซึ่งทางคณะอนุกรรมาธิการด้านศิลปะและวัฒนธรรม ในคณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา ได้กำหนดคุณสมบัติเอาไว้ว่า ...

ประเภทบุคคล ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. ศิลปิน ผู้สร้างสรรค์ผลงานด้านศิลปะและวัฒนธรรม นักจัดการด้านวัฒนธรรม หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. มีประสบการณ์การทำงานด้านศิลปะและวัฒนธรรม มาไม่น้อยกว่า 10 ปี

เกณฑ์การพิจารณา

1. เป็นผู้ที่มีภูมิปัญญาสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ขับเคลื่อนงานศิลปะและวัฒนธรรม แบบมีส่วนร่วม
2. มีผลงานเป็นที่ยอมรับและประจักษ์แก่สาธารณชนในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม จากฐานทุนวัฒนธรรม
3. สร้างสรรค์ผลงาน ดำเนินกิจกรรมการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง มาไม่น้อยกว่า 10 ปี

ประเภทหน่วยงาน องค์กร ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. หน่วยงานหรือองค์กร ได้แก่ องค์กรพัฒนาเอกชน ชมรม สมาคม มูลนิธิ วิชาชีพเพื่อสังคม วิชาชีพชุมชน องค์กรเอกชน บริษัท ห้างร้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรศาสนา สถานศึกษา
2. ทำงานมาขับเคลื่อนงานด้านศิลปะและวัฒนธรรม มาไม่น้อยกว่า 10 ปี

เกณฑ์การพิจารณา

1. ขับเคลื่อน บริหารจัดการ ดำเนินงานด้านศิลปะและวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมอย่างมี “ดุลยภาพ” กับภาคีต่าง ๆ ที่หลากหลาย
2. มีผลงานเป็นที่ยอมรับและประจักษ์แก่สาธารณะในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมจากฐานทุนวัฒนธรรม
3. มีการสร้างองค์ความรู้ใหม่และเผยแพร่สู่สาธารณะ
4. สร้างสรรค์ผลงาน ดำเนินกิจกรรมการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 10 ปี

ซึ่งบุคคลต้นแบบ และองค์กรต้นแบบ ที่มีคุณสมบัติตรงตามประกาศ ได้รับรางวัลการปฏิรูปศิลปะและวัฒนธรรมต้นแบบ "รางวัลภูมิวัฒนธรรมแผ่นดิน" ที่มอบโดย คณะอนุกรรมการ ด้านศิลปะและวัฒนธรรม ในคณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา ในครั้งนี้ได้แก่ ดังมีรายชื่อแบ่งตามประเภท ดังนี้

ประเภทบุคคลต้นแบบ จำนวน 4 ท่าน ดังนี้

สาขาภูมิพื้นที่ไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม

นางณอม คงยี่มละมัย

สาขาภูมิภาษาและปัญญาแผ่นดิน

ผศ.ดร.ทรงวิทย์ พิมพะกรรณ์

สาขาภูมิการอนุรักษ์และพัฒนามรดกทางวัฒนธรรม ที่จับต้องได้

นายรุ่งโรจน์ เปี่ยมยศศักดิ์

สาขาภูมิพลังวัฒนธรรม (Soft Power)

นายบุญสม สังข์สุข

ประเภทองค์กรต้นแบบ จำนวน 4 องค์กร ดังนี้

สาขาภูมิพื้นที่ไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม

บริษัทสินไซโมเดล จำกัด วิชาชีพเพื่อสังคม

สาขาภูมิภาษาและปัญญาแผ่นดิน

สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สาขาภูมิการอนุรักษ์และพัฒนามรดกทางวัฒนธรรม ที่จับต้องได้

บ้านนักเขียนห้องเรียนสี่ล้านศิลปะ :

กนกพงศ์ สงสมพันธุ์ : หลาดใต้โหนด

สาขาภูมิพลังวัฒนธรรม (Soft Power)

ทีม ช. ขรภาพ โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ซึ่งผู้ที่ได้รับรางวัลทั้งหมดเข้าร่วมพิธีมอบโล่และเกียรติบัตรเพื่อประกาศเกียรติคุณ ที่มอบโดยคณะอนุกรรมการด้านศิลปะและวัฒนธรรม ในคณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา วันที่ 4 พฤษภาคม 2567

มาทำความรู้จักผู้ที่ได้รับรางวัลแต่ละสาขา กัน ว่า เป็นใคร มาจากที่ไหน? องค์กรใดบ้าง?

เริ่มที่ นางณอม คงยี่มละมัย บุคคลต้นแบบ รางวัล “ภูมิวัฒนธรรมแผ่นดิน” สาขภูมิพื้นที่ไตรภาคีศิลปวัฒนธรรม

นางณอม คงยี่มละมัย ผู้ก่อตั้งพิพิธภัณฑสถาน ณอม พิพิธภัณฑที่ท้องถิ่น ที่นำเสนอเรื่องราวของ “ไทยทรงดำ” หรือ “ลาวโซ่ง” ตั้งแต่วันที่ 2 เมษายน 2539 จนถึงปัจจุบัน เป็นเวลากว่า 28 ปี ที่ได้แสดงเจตนารมณ์ ที่ต้องการให้คนได้เห็น แก่นแท้ของไทยทรงดำปกป้องและสืบทอดจารีตประเพณีไทยทรงดำ ซึ่งมีอัตลักษณ์เฉพาะตนที่ยังคงสืบสานอนุรักษ์วัฒนธรรม เคารพและยึดมั่นในจารีตประเพณีไทยทรงดำ อย่างจริงจังเพื่อเป็นแบบอย่างที่ต้อง ผลงานที่ภาคภูมิใจ แบ่งออกเป็นหมวดต่าง ๆ อาทิ 1.ผลงานด้านการสร้างสรรค์การแสดงของไทยทรงดำ 2. ผลงานทางวิชาการ (ตำรา) เกี่ยวกับไทยทรงดำ จำนวน 25 เล่ม 3.ผลงานด้านประพันธ์เพลงและคิดค้นทำรายการของไทยทรงดำ 4. การเผยแพร่ผลงานได้เบื้องพระยุคลบาท 5.การเผยแพร่และถ่ายทอดผลงานต่อสาธารณชนในระดับนานาชาติ 6.ผลงานสร้างสรรค์และการเผยแพร่งานต่อสาธารณะชน 7.เผยแพร่งาน วัฒนธรรมไทยทรงดำ ในสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ดูเพิ่มเติมได้ที่ bit.ly/4bxbi7E

ผศ.ดร.ทรงวิทย์ พิมพ์กระรณ์ บุคคลต้นแบบรางวัล “ภูมิวัฒนธรรมแผ่นดิน” สาขาภูมิภาษาและปัญญาแผ่นดิน

ผศ.ดร.ทรงวิทย์ พิมพ์กระรณ์ เกิดปี พ.ศ.2513 จังหวัดอุบลราชธานี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาทัศนศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาโทสาขาจิตรกรรม คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และระดับปริญญาเอก สาขาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่ง ผศ.ดร.ทรงวิทย์ พิมพ์กระรณ์ สนใจและเชี่ยวชาญด้านศิลปะร่วมสมัย และมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมอีสาน เป็นผู้ก่อตั้ง “โฮงสินไช” จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นศูนย์การเรียนรู้ที่รวบรวมงานศิลปะจากวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่อง “สินไช” วรรณกรรมร่วมในภาคอีสานและอุษาคเนย์มารวมไว้ที่นี่ นอกจากนี้ยังมีผลงานโดดเด่นอีกมากมาย ดูได้ที่ bit.ly/3QXyRxQ

รุ่งโรจน์ เปี่ยมยศศักดิ์ บุคคลต้นแบบ รางวัล “ภูมิวัฒนธรรมแผ่นดิน” สาขาภูมิการอนุรักษ์และพัฒนามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้

รุ่งโรจน์ เปี่ยมยศศักดิ์ เกิดปี พ.ศ.2507 ที่เชียงใหม่ เรียนมัธยมต้นที่โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม ได้เริ่มเรียนศิลปะที่โรงเรียนสิริกิติ์ศิลปวิทยา, วิทยาลัยช่างศิลป์และศิลปบัณฑิต คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร (พ.ศ. 2530) หลังจากนั้น ได้เข้าไปศึกษากับสละบ้านถวาย และเรียนรู้วิถีชุมชนนำไปสู่ผลงานศิลปะยุคบุกเบิกแนวนี้ที่อล้านนา ผลงานที่เป็นที่ภาคภูมิใจคือ 1.ผลงานยุคศิลปะชุมชนเอือนโบราณ 2. ผลงานการซ่อมแซมฟื้นฟูและอนุรักษ์เอือนโบราณ ในปี พ.ศ. 2550 ได้ตั้งเป็นกลุ่ม 101 เอือนโบราณล้านนาและต่อมา ปี พ.ศ. 2560 ได้ก่อตั้งเป็นศูนย์อนุรักษ์เอือนโบราณ อยู่ที่หมู่บ้านช่างกระดาศ อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ โดยทำงานอาสา ให้คำปรึกษา แนะนำ และร่วมดำเนินการฟื้นฟูเอือนฯ หรือผลักดันให้เกิดการอนุรักษ์เอือนโบราณในระยะเวลาต่อมากว่าหนึ่งร้อยสถานที่ ดูรายละเอียดได้ที่ bit.ly/3KIZR6H

6 ศิลป์สร้างสุข

นายบุญสม สังข์สุข บุคคลต้นแบบรางวัล “ภูมิวัฒนธรรมแผ่นดิน” สาขาภูมิพลังวัฒนธรรม (Soft Power)

นายบุญสม สังข์สุข เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการแสดงเพลงโคราชและใช้ภาษาโคราช ประพันธ์กลอนเพลง สะท้อนให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของจังหวัดนครราชสีมาได้เป็นอย่างดี ที่ผ่านมานายบุญสม สังข์สุข ได้สร้างสรรค์ผลงานการประพันธ์ไว้มากมาย อาทิ เพลงโคราชดั้งเดิม เพลงโคราชประยุกต์ เพลงแหล่ เพลงพื้นบ้านชาโครกลาง ไม่ รวมถึงยังสามารถประพันธ์เพลงที่ใช้เป็นสื่อสร้างสรรค์ในโครงการและโอกาสต่าง ๆ รวมทั้งการสร้างสรรค์ผลงานและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานด้านศิลปะการแสดง การสร้างสรรค์ผลงาน การประพันธ์กลอนเพลงโครახ บทเพลงแหล่ เพลงลูกทุ่ง และเพลงพื้นบ้านอื่น ๆ ทั้งนี้สามารถดูรายละเอียดผลงานเพิ่มเติมได้ที่ bit.ly/4bBSmEK

บริษัท สินไชโมเดล จำกัด วิสาหกิจเพื่อสังคมองค์กรต้นแบบ รางวัล “ภูมิวัฒนธรรมแผ่นดิน” สาขาภูมิพื้นที่ใดภาคศิลปวัฒนธรรม

บริษัท สินไชโมเดล จำกัด วิสาหกิจเพื่อสังคมชุมชนสาวะถี ต.สาวะถี อ.เมือง จ.ขอนแก่น ถือเป็นชุมชนต้นแบบในการพัฒนาชุมชน โดยใช้สื่อศิลปวัฒนธรรมในการขับเคลื่อน ถือเป็นหนึ่งผลสำเร็จในการพัฒนาชุมชนโดยใช้ สื่อศิลปวัฒนธรรมเป็นฐานราก และเชื่อมโยงประสานคนในชุมชนทั้งบ้าน วัด โรงเรียน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เรียนรู้ร่วมกันจนเกิดความรักในมรดกภูมิปัญญาท้องถิ่น สำนึกรักบ้านเกิดต่อยอดเป็นการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน โดยชุมชนผ่านนักสื่อสาร สร้างสรรค์ที่มีผู้นำเกิดขึ้นตามธรรมชาติ ตั้งแต่ปี 2558 เครือข่ายสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชนอีสาน แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ หรือ สสส. ได้เข้ามาหนุนเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน โดยดึงเอามรดกทางวัฒนธรรมซึ่งเป็นจุดเด่นของ พื้นที่นั้นคือ โปสธ หรือ สิม ในภาษาอีสาน ซึ่งเป็นโบสถ์ท้องถิ่นอายุเกือบ 200 ปี ภายในวัดไชย ศรี ต.สาวะถี อ.เมือง จ.ขอนแก่น ที่มีภาพจิตรกรรม ฝาผนัง หรือ คนอีสานเรียกว่า “ฮูปแต้ม” เพื่อเล่าเรื่องราวของวรรณกรรมเรื่อง “สังข์ศิลป์ไชย” หรือ

“สินไซ” ในภาษาลาวอีสาน ทั้งนี้สามารถดูรายละเอียดผลงานเพิ่มเติมได้ที่ bit.ly/4bBSmEK

สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม องค์กรต้นแบบรางวัล “ภูมิวัฒนธรรมแผ่นดิน” สาขาภูมิภาษาและปัญญาแผ่นดิน

สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสานก่อตั้งขึ้นด้วยการตระหนักในคุณค่าความสำคัญด้านศิลปะ และวัฒนธรรมของชาวอีสาน สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสานดำเนินการขับเคลื่อนการศึกษา อนุรักษ์ สืบสาน และใช้ประโยชน์ จากเอกสารโบราณ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยให้ความสำคัญกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เริ่มต้นจากการสำรวจเอกสารโบราณในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดำเนินการอนุรักษ์ และจัดทำทะเบียนเอกสารโบราณส่งมอบให้กับผู้เป็นเจ้าของ คัดสรรเอกสารโบราณที่มีคุณค่า จัดเก็บในรูปแบบฐานข้อมูลดิจิทัล บัณฑิตและเผยแพร่ทั้งในรูปแบบของเอกสารและอิเล็กทรอนิกส์ จัดทำหลักสูตรระยะสั้น และThaiMOOC (การศึกษาแบบเปิดเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต) จัดทำพิพิธภัณฑ์เอกสารโบราณ จัดการประชุมวิชาการระดับนานาชาติเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้และสร้างเครือข่ายความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาองค์ความรู้ รวมทั้งการศึกษาวิจัยเพื่อนำองค์ความรู้ไปพัฒนาใช้ให้เกิดประโยชน์ นอกจากนี้ยังมีผลงานโดดเด่นอีกมากมาย ดูได้ที่ bit.ly/4aFeCfD

บ้านนักเขียนห้องเรียนลีลันศิลปะ : กนกพงศ์ สงสมพันธุ์ : หลาดใต้โหนด องค์กรต้นแบบรางวัล “ภูมิวัฒนธรรมแผ่นดิน” สาขาภูมิการอนุรักษ์และพัฒนามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้

บ้านนักเขียนห้องเรียนลีลันศิลปะ : กนกพงศ์ สงสมพันธุ์ ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2553 หลังจากที่ กนกพงศ์ สงสมพันธุ์ เสียชีวิตญาติ ๆ และเพื่อน ๆ ได้ร่วมกันก่อตั้งบ้านนักเขียนขึ้นที่บ้านเกิด

ของกนกพงศ์ ตำบลคอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นพื้นที่เปิดถึงสาธารณะ สำหรับชุมชนได้พักผ่อน ได้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรม วรรณกรรมดนตรี ตามแนวคิดของกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ นักเขียนรางวัลซีไรต์ ปี 2539 และเสียชีวิตในปี 2549 โดยได้จัดห้องสมุด มุมพักผ่อน มีกิจกรรมให้เด็ก ๆ ได้ทำเป็นประจำโดยเฉพาะวันเสาร์ อาทิตย์ ทั้งยังมีพิธีประทับมือศิลปินแห่งชาติ เพื่อเชิดชูศิลปินและให้คนได้รู้จักประวัติและผลงาน ซึ่งรอยมือที่ประทับก็จะจัดวางไว้ที่บ้านนักเขียน พร้อมรูปถ่ายและคิวอาร์โค้ดเพื่อสแกนประวัติและผลงานด้วย นอกจากนี้ยังมีผลงานโดดเด่นอีกมากมาย ดูได้ที่ bit.ly/3USVrJm

ทีม ข.ชราภาพ โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย องค์กรต้นแบบรางวัล “ภูมิวัฒนธรรมแผ่นดิน” สาขาภูมิพลังวัฒนธรรม (Soft Power)

ทีม ข.ชราภาพช่างแกะหิมะ ทีมชาติไทย ได้รับรางวัลการันตีฝีมือจากการแข่งขัน และเป็นนักแกะหิมะจิตอาสาให้กับงานของทางราชการหลายแห่ง และเป็นวิทยากรศิลปินอิสระส่งเสริมความรู้ให้กับเยาวชนในท้องถิ่นทุรกันดาร สร้างศูนย์การเรียนรู้สร้างแรงบันดาลใจให้กับเด็ก ๆ ในต่างจังหวัดและชุมชนบ้านเกิดถือเป็นตัวอย่างที่ดี ของกลุ่มบุคคลผู้สร้างแรงบันดาลใจให้กับเยาวชนคนรุ่นใหม่ในการรักษาสีศิลปะประเพณีอันงดงาม ถึงแม้ว่าประเทศไทยไม่ใช่เมืองหนาวแต่ ทีม ข.ชราภาพ ได้สร้างชื่อเสียงไปทั่วโลกในการฝึกฝีมือให้ชาวโลก ได้เห็นว่าไทยไม่น้อยหน้าชาติใดในโลกที่มีฝีมือด้านงานศิลปะ ดูผลงานที่โดดเด่นที่ bit.ly/3VhXKah

นี่คือต้นแบบรางวัล “ภูมิวัฒนธรรมแผ่นดิน” ที่โดดเด่น ในปีนี้ในปัด ๆ ไป ใครหรือองค์กรไหนจะได้รางวัลนี้ ติดตามได้อย่างต่อเนื่องที่ www.artculture4health.com

บริษัทสินไซโมเดล จำกัด วิชาทกิจเพื่อสังคม เปิดตัวสินไซเมต้าเวิร์ส

“ลิมวัดไชยศรี” จิตรกรรมฝาผนังบอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของคนอีสาน และวรรณกรรมพื้นเมือง เรื่อง “สินไซ” ตำนานในพระอุโบสถเป็นเรื่องราวพระเวสสันดรชาดก สินไซ (สังข์ศิลป์ชัย) และมีภาพเหล่าเทพ บุคคล และสัตว์ต่างๆ มากมาย แต่ด้านในลิมนี้ห้ามสุภาพสตรีเข้าไปภายในพระอุโบสถเลยทำได้แค่มองจากภายนอกเท่านั้น และหากต้องการศึกษาและชื่นชมความสวยงามของลิมต้องเดินทางไปยัง บ้านสาวะถี ต.สาวะถี อ.เมือง จ.ขอนแก่นเท่านั้น

... ตอนนี้ไม่ต้องแล้ว เพราะไม่ว่าอยู่ที่ไหนก็สามารถชมลิมวัดไชยศรี โดยพระครูบุญขยกร เจ้าอาวาสวัดไชยศรี เจ้าคณะตำบลสาวะถี ซึ่งเป็นที่ปรึกษาบริษัทสินไซโมเดล จำกัด วิชาทกิจเพื่อสังคม บอกว่าตอนนี้มีการพัฒนาสินไซเมต้าเวิร์ส ขึ้นแล้ว ซึ่งถือเป็นก้าวสำคัญในการต่อยอดมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนที่มีเพื่อให้คนรู้จักมากยิ่งขึ้น ต่อไปนี้การประชาสัมพันธ์จิตรกรรมฝาผนังวัดไชยศรี หรือ อุบแด้นั้น ก็จะเป็นที่รู้จักในกลุ่มคนกลุ่มใหม่ ๆ ที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ตและเกมส์ เพราะสำหรับเด็กรุ่นใหม่แล้ว การดูสินไซเมต้าเวิร์สผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์จะทำให้เข้าชมได้ง่าย สะดวกมากยิ่งขึ้น และเมื่อชมแล้วจะทำให้อยากมาเห็นของจริงและมาเยือนวัดไชยศรีเพิ่มอีกทางหนึ่งด้วย

โดยนางสุมาลี สุวรรณกร ผู้ประสานงานโครงการ “สาวะถีดีโคตร” ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการในการจัดทำสินไชเมต้าเวิร์ส โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. บอกว่า การต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของวัดไชยศรีที่คนรู้จักกันในอีกรูปแบบหนึ่ง จะทำให้คนรู้จักลิมหรือโบสถ์วัดไชยศรีมากยิ่งขึ้น และจะทำให้เป็นอีกก้าวสำคัญที่จะทำให้มีการต่อยอดสื่อศิลปวัฒนธรรมที่ชุมชนมีอยู่ในระดับท้องถิ่น เพื่อให้ก้าวไปสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลคือเรื่อง Soft power ซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของชุมชนเพราะจะทำให้มีนักท่องเที่ยวมาเยือนชุมชนมากขึ้น และจะดึงเม็ดเงินเข้าชุมชนอีกทางหนึ่งด้วยเช่นกัน

ในขณะที่นายสุชาติ พรหมมี นักพัฒนาคอมพิวเตอร์ ที่ได้ออกแบบสินไชเมต้าเวิร์ส บอกว่า ได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการพัฒนาซอฟต์แวร์ทำให้คนกลุ่มใหม่ได้มีโอกาสรู้จักโบสถ์วัดไชยศรีและเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดขอนแก่นเช่นกัน

นอกจากเข้าชมสินไชเมต้าเวิร์สในรูปแบบเมต้าเวิร์สในชื่อที่ว่า “สินไชเมต้าเวิร์ส” ได้จากทั่วโลกผ่านรูปแบบออนไลน์แล้ว เมื่อเข้าไปชมยังสามารถเลือกซื้อสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน หนังสือเรื่องราววิถีซึ่งนำเสนอเรื่องราวชุมชนสาวะถี รวมไปถึงจะได้ฟังเรื่องราวของชุมชนสาวะถีผ่านเรื่องเล่าได้อีกด้วย ซึ่งถือเป็นมิติใหม่ของการต่อยอดกิจกรรมผาผนังวัดไชยศรีสู่โลกออนไลน์นั่นเอง

ไม่เพียงแต่เมต้าเวิร์ส “สินไชเมต้าเวิร์ส” ที่นี้ยังมีกรเปิดตัวไอศกรีมตัวละครสินไช ประกอบด้วย นางกนิรี สินไช และหอยสังข์

และการเปิดตัวหนังสือวรรณกรรมเรื่องสินไชที่มีการแปลเป็น 3 ภาษาคือ ภาษาญี่ปุ่น ฝรั่งเศส และภาษาอังกฤษด้วย

ทั้งหมดนี้เป็นก้าวสำคัญที่บริษัทสินไชโมเดล จำกัด วิสาหกิจเพื่อสังคม ซึ่งเป็นบริษัทที่ก่อตั้งโดยชาวชุมชนสาวะถีได้ก้าวไปอีกก้าวหนึ่งที่สามารถเชื่อมโยงคนทั่วโลกให้รู้จักชุมชนมากขึ้น โดยผู้ที่สนใจสามารถชมเมต้าเวิร์ดนี้ได้แล้วที่ <https://bit.ly/4b66rKg> สินไชวัดไชยศรี sawatee | Spatial นั่นเอง

นิทานใบไม้

สร้างสรรค์สู่สาธารณะ @สุรินทร์

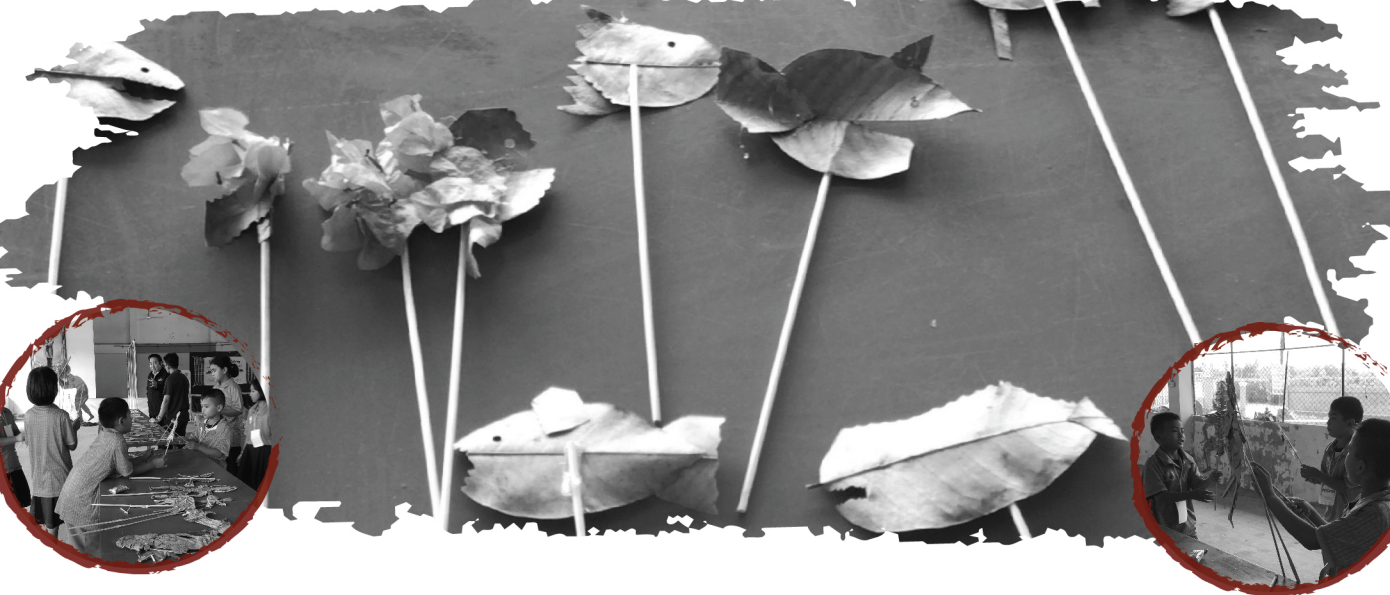
เมื่อครั้งเป็นเด็ก ใคร ๆ ก็ชอบ “นิทาน” เพราะนอกจากนิทานจะให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว นิทานยังเสริมสร้างจินตนาการและเป็นประตูเปิดจักรวาลเปิดโลกความรู้ให้กับเด็กได้เป็นอย่างดี ...

เมื่อได้ขึ้นเทคโนโลยีสมัยใหม่เดิบบโตไว ทั้งยังเข้าถึงผู้ใช้งานง่ายและมากขึ้น โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ...จากเด็กที่เคยติดนิทานในสมัยเด็ก กลับกลายมาติดเล่นมือถือ ติดเกม และการใช้เทคโนโลยีต่อวันมากขึ้นไป ทำให้ปัจจุบันนี้เด็ก ๆ เยาวชน อายุตั้งแต่ 3-18 ปี ติดใช้มือถือและใช้นานกว่า 2 ชั่วโมงต่อวัน

เฉกเช่นเดียวกับในพื้นที่ตำบลจิกแตก อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ มีอัตราการใช้เวลาในการดูมือนานกว่า 2 ชั่วโมงต่อวัน วันจันทร์ถึงวันอาทิตย์หลังเลิกเรียนบางคนดูมือถือตั้งแต่ยามเย็นจนถึงเวลาเช้านอน ซึ่งเวลานานถึง 4-6 ชั่วโมงติดต่อกันเลยทีเดียว และยังหากเป็นวันเสาร์ วันอาทิตย์ที่เด็ก เยาวชนอยู่บ้าน บางคนตื่นมาก็จับมือถือเลยทันทีและดูเรื่อยไปตลอดทั้งวัน แนนอนได้เลยว่ายอมส่งผลกระทบต่อทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสภาพทางสังคมของเด็ก ๆ บางคนได้รับผลกระทบถึงพฤติกรรมที่ไม่ดี จนถึงขั้นครูในโรงเรียนต้องคุยกับผู้ปกครองและต้องส่งตัวทำการรักษากับคุณหมอโดยการทานยา ซึ่งในพื้นที่นี้ให้เห็นทุกชุมชนทุกโรงเรียน

โครงการศิลปะสร้างสรรค์ หนังสือดื่อบใบไม้สร้างสุข จึงเกิดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหานี้ ผ่านกระบวนการ “หนังสือดื่อบใบไม้” และกระบวนการศิลปะแขนงต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือช่วยพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่นให้กับเด็ก เน้นสร้างการตระหนักรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้โทรศัพท์มือถือมากเกินไปและการสอนทักษะความรู้ด้านดิจิทัลเบื้องต้น ช่วยให้เยาวชนมีความรู้ในการใช้มือถืออย่างเหมาะสม โดยการทำงานเชิงวิชาการร่วมกับคุณหมอในพื้นที่ในมิติหลายด้านทั้งการให้คำปรึกษา

มาร่วมเป็นวิทยากรและการประเมินผลติดตามความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็ก ๆ คุณครูผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครอง

... “นิทานใบไม้สร้างสรรค์สุขภาวะ” เป็นกระบวนการพัฒนาศักยภาพตนเอง การสร้างสรรค์งานศิลปะพื้นบ้าน ทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม และฝึกทักษะการเชิด ร้อง ลำ การแสดงหนังประโมทัย หรือหนังตะลุงพื้นบ้านอีสาน จนสามารถออกทำการแสดงได้ให้กับเด็ก โดยกิจกรรมเริ่มต้นด้วยการนำหนังปักต้อใบไม้มาทำเป็นกระบวนการเพื่อสอนให้เด็กและเยาวชนในโครงการรู้จักกับภัยใกล้ตัวที่เรียกว่า “มือถือ” และ “โลกโซเชียล” โดยวิทยากรชำนาญการ ตามด้วยกิจกรรมกระบวนการนิทานใบไม้ “รู้จักกับใบไม้ ด้วยเกมใบไม้” และกิจกรรมสนุกสนานกับดนตรีพื้นบ้าน / ดนตรีกับการแสดง จากนั้นเป็นกระบวนการเรียนรู้เรื่องผ่านกระบวนการงานศิลปะใบไม้ในจินตนาการ และปิดท้ายด้วยการแบ่งกลุ่ม สร้างสรรค์หุ่นนิทานใบไม้ “แบบที่ง่ายที่สุดในโลก” นำเสนอผลงาน

จากนั้น “นิทาน” เรื่องราวที่เด็ก ๆ ได้สัมผัสและชอบตั้งแต่เด็ก ๆ ก็เริ่มต้นอีกครั้งด้วยการให้เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสแสดงนิทาน “สร้างสรรค์เรื่องราวนิทานใบไม้” และกิจกรรม กระบวนการนิทานใบไม้ “สร้างสรรค์นิทานหุ่นเงาใบไม้” ด้วยตัวเอง ตามด้วยกิจกรรมสนุกสนานกับดนตรีพื้นบ้าน/ดนตรีกับการแสดง และกิจกรรมกระบวนการนิทานใบไม้ “ฝึกซ้อมการแสดงหุ่นเงาใบไม้” ก่อนที่จะเปิดโอกาสให้เด็ก ๆ นำเสนอผลงานที่ได้ร่วมทำกิจกรรมทั้งหมด

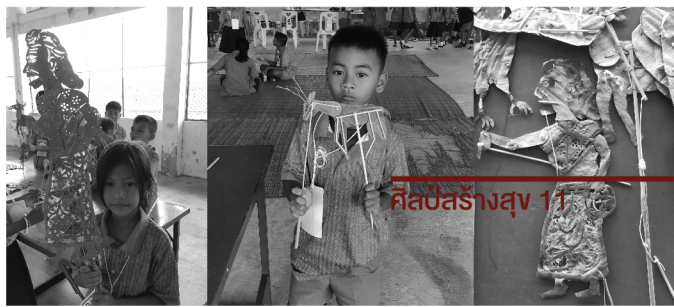
เมื่อนิทานเข้ามามีบทบาทและเปิดพื้นที่สร้างสรรค์ทำให้เด็กได้มีโอกาสออกแบบตีเ็นและเป็นเจ้าของจินตนาการของตัวเอง “ความรัก” “ความสนุก” “ความสุข” และ “จินตนาการ” จึงเข้ามามีบทบาทในการเด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมมากขึ้น การรู้สึกเป็นเจ้าของและความภาคภูมิใจเมื่อได้แสดงออกและได้รับการยอมรับจากผู้ใหญ่และคนในสังคม นายเจริญพงศ์ ชูเลิศ ผู้รับผิดชอบโครงการ บอกว่า ปัจจุบันนั้น

เด็ก ๆ เยาวชนต้องเผชิญปัญหาต่าง ๆ มากมายรอบด้านทั้งทางตรงและทางอ้อม และอีกหนึ่งปัญหาที่เห็นชัดที่สุดในปัจจุบันคือ ปัญหาของเด็ก ๆ เยาวชนติดโทรศัพท์มือถือเป็นปัญหาที่เพิ่มมากขึ้นในสังคมปัจจุบัน ดังนั้น โครงการ “ศิลปะสร้างสรรค์ นิทานใบไม้สร้างสุข” จึงได้นำกระบวนการและความรู้มาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อสุขภาพทางกาย ใจ การส่งเสริมแนวทางเทคโนโลยีที่สมดุล การจำกัดเวลาอยู่หน้าจอ ด้วย “หนังปักต้อใบไม้” และกระบวนการศิลปะแขนงต่าง ๆ เป็นเครื่องมือสามารถช่วยให้พัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น และทางโครงการยังสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้โทรศัพท์มือถือมากเกินไปและการสอนทักษะความรู้ด้านดิจิทัลเบื้องต้น ช่วยให้เยาวชนมีความรู้ในการใช้มือถืออย่างเหมาะสมต่อไป

วันนี้ “นิทานใบไม้สร้างสรรค์สุขภาวะ” เข้ามาทำให้เด็ก “วาง” มือถือ และหันมาทำ “กิจกรรมสร้างสรรค์” ได้อนาคตเชื่อว่า ปัญหาเด็กติดจอจะลดลงได้อย่างแน่นอน นายเจริญพงศ์ ชูเลิศ บอก

นี่เป็นเพียงจุดเริ่มต้นของศิลปะบำบัดในโครงการศิลปะสร้างสรรค์ หนังปักต้อใบไม้สร้างสุข เท่านั้น มารอดูติดตามกันต่อไปว่า “นิทาน” สร้างสุขภาวะ ของที่นี้จะสร้างการเปลี่ยนแปลงอะไรให้เกิดขึ้นอีกบ้าง ติดตามกันต่อไปได้ที่นี่ และที่แฟนเพจ : แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส.

แล้วเจอกัน...

ประทับมือศิลปินแห่งชาติ ณ หลาดใต้โหนด

การประทับลายมือศิลปินแห่งชาติ ณ บ้านนักเขียนห้องเรียนสี่ส้นศิลปะ (หลาดใต้โหนด) ตำบลคอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง เป็นพิธีที่จัดทำขึ้นมาทำขึ้นเพื่อยกย่องเชิดชูศิลปินแห่งชาติ ผู้เป็นแรงบันดาลใจให้กับคนหนุ่มสาวได้เรียนรู้ในงานเขียน วรรณกรรม และภูมิปัญญาอื่น ๆ ที่สร้างมาจากความรู้ ความดี ความงาม และความถูกต้อง เพื่อนำพาผู้คนให้มีชีวิตที่ดีขึ้น นักเขียน และศิลปิน หรือปัญญาชน ที่เป็นผู้บันทึกเรื่องราวต่าง ๆ จึงมีความสำคัญต่อประเทศชาติอย่างยิ่ง

โดยการสร้างรอยประทับลายมือศิลปินแห่งชาติได้จัดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี 2559 โดยใช้สถานที่ที่ตลาดใต้โหนด ต.ดอนทราย อ.ควนขนุน จ.พัทลุง และว่างเว้นในช่วงโควิด คือปี 2563 และปี 2564

ซึ่งมีศิลปินที่เข้าร่วมประทับมือแล้วดังนี้

แดนอรัญ แสงทอง ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ.2561

จำลอง ผึ้งชลจิตร ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ.2561

อาจินต์ ปัญจพรรค์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ.2534

สุเทพ วงศ์กำแหง ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงไทยสากล-ขับร้อง) ประจำปี พ.ศ.2533
 สถาพร ศรีสังข์จิ้ว ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ.2548
 “พนมเทียน” ฉัตรชัย วิเศษสุวรรณภูมิ ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ.2540
 “ลาว คำหอม” คำสิงห์ ศรีนอก ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ.2535
 กฤษณา อโศกสิน หรือ สุกัญญา ชลศึกษ์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ.2531
 ขาติ กอบจิตติ ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ.2547
 ไพฑูรย์ ัญญา ศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ.2559
 ศักดิ์สิทธิ์ มีสมสืบ ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ.2559
 พิบูลย์ศักดิ์ ละครพล ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ.2560
 ไพวรินทร์ ขาวงาม ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ. 2558
 ชัยมัยกร บางคมบาง (แสงกระจ่าง) ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ. 2557

**@ บ้านนักเขียน
 ห้องเรียนสี่สิบ
 ศิลปะ
 (ตลาดใต้โหนด)
 จ.พิจิตร**

สำหรับในปีที่ผ่านมาศิลปินแห่งชาติเข้าร่วมสร้างรอยประทับลายมือทั้งสิ้น 3 คน คือ

นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ.2536

นายจำลอง ฝั่งชลจิตร ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ.2561

นายธรรมนิตย์ นิคมรัตน์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง(โนรา) ประจำปี พ.ศ.2564

สำหรับปีนี้ศิลปินแห่งชาติที่ร่วมประทับมือ จำนวน 2 ท่าน ได้แก่

นายสุรัชย์ จันทิมาธร ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ.2553

นางสาวอรสม สุทธิสาคร ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ.2563

สำหรับใครที่ต้องการชมรอยประทับมือศิลปินแห่งชาติทั้งหมดนี้ สามารถไปชมได้ที่ บ้านนักเขียนห้องเรียนสี่ส้นศิลปะ (ตลาดใต้โหนด) ต.ดอนทราย อ.ควนขนุน จ.พัทลุง หรือสามารถติดตามการประทับมือในปีถัดๆ ไปได้ที่ แฟนเพจ : ตลาดใต้โหนดพัทลุง Tainod phattalung และที่ แฟนเพจ : แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส.

ปอยตันรี

สัญลักษณ์งานประเพณีแห่งการเริ่มปีใหม่

ประเพณี “**กั้งคว้ง**” หรือ**ปอยตันรี** ในภาษาไทยใหญ่มากจาก “**ปอย**” ภาษาไทใหญ่ หมายถึง งาน “**รี**” คือ ร่มสันนิษฐานว่าคำเรียกประเพณีนี้ในภาษาไทยใหญ่มากจากเครื่องบูชาที่ใช้ในการประกอบพิธี เป็นแนวปฏิบัติทางวัฒนธรรมประเพณีร่วมกันของกลุ่มชาติพันธุ์ กะแะ กะยัณ และกะยอ เป็นสัญลักษณ์แห่งการเริ่มปีใหม่ เริ่มวงจรการดำเนินชีวิตตามวิถีรอบใหม่ และเป็นการระลึกถึงบุญคุณของบรรพบุรุษ การแสดงความเคารพสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์

โดยตันรีที่ใช้ในการประกอบพิธีทำจากไม้ต้นหว้า หรือไม้สะเป่ (ภาษาไทยใหญ่) ตะมอเหมาะ (ภาษากะเหรี่ยงแดง) กะเม่มา (ภาษากะเหรี่ยงคอยาว) การนำต้นหว้ามาเป็นสื่อสัญลักษณ์ ในการประกอบพิธีกรรม เนื่องจากมีความเชื่อว่าต้นหว้าเป็นสิ่งมีชีวิตแรกที่บังเกิดขึ้นในโลก อันมีนัยยะแห่งการกำเนิด การมีชีวิตใหม่ และความบริบูรณ์ กล่าวได้ว่าสามารถนับระยะเวลาการก่อตั้งชุมชนได้จากจำนวนตันรีที่ชุมชนตั้ง

ในลานศักดิ์สิทธิ์ หรือ “**ลานกั้งคว้ง**” เพราะชาวเผ่ากะเหรี่ยงจะมีพิธีตั้งตันรีทุกปี ๆ ละ 1 ครั้ง/ตัน ตั้งแต่มารวมตั้งชุมชนงานประเพณีปอยตันรีนั้น ตามความเชื่อจะถือปฏิบัติกัน 3 วัน มีลักษณะกิจกรรม ดังนี้

วันที่ 1 วันตัดตันรี (โกวกะควาง)

ชาวบ้านจะทำพิธีเสี่ยงทายกระดูกไก่เพื่อเลือกตันรีที่จะนำมาประกอบพิธีกรรม โดยอาจารย์ผู้รู้ศาสตร์การทำนายที่สืบทอดกันมารุ่นสู่รุ่น (กะควางปูกา) จากนั้นไปรยข้าวสารเพื่อปัดเป่าสิ่งไม่ดี ขอขมาสิ่งต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์และทำการตัดตันรีลงต่อด้วยการตัดต้นไม้เพื่อใช้เป็นอุปกรณ์ในการขนย้ายตันรี เมื่อขนย้ายตันรีลงมาด้านล่างจะปอกเปลือกตันรีและตัดแต่งตันรีเมื่อสำเร็จแล้วจึงแห่ตันรีเข้าหมู่บ้าน ผู้หญิงจะนำยอดต้นหว้าชุบน้ำส้มป่อยมาพรมตันรี เพื่อต้อนรับความโชคดีและสิ่งดีงาม จากนั้นเคลื่อนขบวนมาที่ลานตันรี วางตันรีไว้บนไม้ค้ำ จัดให้มีคนนอนเฝ้าเพื่อระวังสุนัข สัตว์เลี้ยงหรือผู้หญิงไม่ให้เข้าใกล้ตันรี

วันที่ 2 วันประดับตกแต่งต้นธี (หมากะควางเกลอ)

เพื่อจัดองค์ประกอบต่าง ๆ ของต้นธี ประกอบด้วย
เกล็ดตัวนึ่ง สลึงความพยายามช่วยเหลือผู้อื่น
เมล็ดข้าวเปลือก อาหารที่ใช้ในการดำรงชีวิตควรนึกถึงพระคุณ
ปลาकिनพิช ไม่ทำร้ายสัตว์อื่น แสดงถึงคุณธรรม
ใยแมงมุม ที่อยู่อาศัยชั่วคราวของเทพ รับฟังคำขอของมนุษย์
ดวงดาวประจำเมือง ดวงดาวที่ส่งที่สุดสามารถมองเห็นได้
แม้นามคำคืน
ยอดไม้สะเป่ ยอดอ่อนที่ติดใบ ใช้ในการบูชา

วันที่ 3 พิธีปลูกต้นธี (เบ่าถ่างกะควาง)

เริ่มจากชุดหลุมการเตรียมปลูกต้นธี ต่อด้วยพิธียกต้นธี
ชายหนุ่มในหมู่บ้านจะช่วยกันยกต้นธีเพื่อฝังต้นเสาลงในหลุม
จากนั้นจะมีพิธีทำนายดวงชะตาของหมู่บ้าน ใช้ไก่ 2 ตัว (ตัวผู้-
ตัวเมีย) ในการทำพิธีก็จะมาตุกระดุกไก่ทำนายในวันขึ้นปีใหม่ว่า
หมู่บ้านมีอุปสรรค หรืออยู่เย็นเป็นสุข หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
ชุมชนในรอบปีให้ทราบ โดยเสียงทายจากลักษณะของกระดูก
ขาไก่สองท่อนที่เสียบด้วยก้านไม้ไผ่จากไก่ที่ชาวบ้านนำมา

โดยในกิจกรรมมีการประโคมเครื่องดนตรี ทั้งกลอง ข้อง
ฉาบ กะโห่ย(กีตาร์) และกะโห่ยดี(ไวโอลิน) พร้อมเดินร่ายรอบต้นธี
ผู้มาร่วมงานทุกคนจะแต่งกายด้วยเครื่องแต่งกายชาติพันธุ์ จากนั้น
คนในชุมชนจะรดน้ำคำหัวผู้นำในการประกอบพิธีกรรมของชุมชน
ผู้นำชุมชน ผู้อาวุโส บิดามารดา ญาติผู้ใหญ่ และแต่ละบ้านจะ
สังสรรค์และรับประทานอาหารด้วยกัน เป็นการเฉลิมฉลอง
เทศกาลปีใหม่แบบเรียบง่าย เรียบร้อย พร้อมเลี้ยงอาหาร
รับรองแขกที่มาทำพิธีก่อนกลับหมู่บ้านของตนเอง ชาวกระเหรี่ยง
จากหมู่บ้านอื่นจะเดินอวยพรหน้าบ้านทุกหลัง พร้อมกับพรม
น้ำสั้มป่อยอวยพร ถือเป็นการแสดงถึงความสามัคคีเป็นอันหนึ่ง
อันเดียวกันของคนในชุมชน

ทั้งนี้การจัดกิจกรรมประเพณีปอยต้นธี จะจัดในช่วงเดือน
มีนาคม - เดือนเมษายนของทุกปี โดยอิงหลักจันทรคติ ซึ่งผู้นำ
ในการประกอบพิธีกรรมของชุมชนจะทำพิธีเสี่ยงทายกระดูกไก่
เพื่อกำหนดวันจัดประเพณีดังกล่าวของแต่ละชุมชนเอง สำหรับ
ชาวกระเหรี่ยงในหมู่บ้านห้วยบุ่งแวง จังหวัดแม่ฮ่องสอน หนึ่งในเครือข่าย
วิสาหกิจเพื่อสังคม ที่ได้รับการสนับสนุนจากแผนงานสื่อศิลป
วัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการ
สร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ในโครงการชุมชนศิลปวัฒนธรรม
เต็มใจสร้างสุข สุวีสาหกิจเพื่อสังคม ได้มีการจัดกิจกรรมนี้ขึ้น
เช่นเดียวกันซึ่งได้จัดไปแล้วเมื่อวันที่ 18-20 เมษายนที่ผ่านมา
พบกับวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมของชาวกระเหรี่ยงที่ยึดถือปฏิบัติ
ทุกปีด้วยความศรัทธาต่อต้นธี ความเชื่อที่มีมาแต่บรรพบุรุษ
จวบจนถึงปัจจุบัน

กิจกรรมในวันที่ 18 เมษายน 2567 เริ่มต้นด้วยการ
เสี่ยงทายต้นไม้เพื่อจะนำมาเป็นต้นธี เมื่อได้แล้วเสียงโห่ร้องก็
ดังก้องพร้อมเสียงฆ้องโหม่ง จากนั้น ผู้ชายจะนำเสาต้นธีแท้
กลับหมู่บ้าน ผู้หญิงและเด็ก ๆ ของหมู่บ้าน จะรอต้นธีรับด้วย
การพรมน้ำสั้มป่อย ให้กับเสาต้นธี ระหว่างทางที่ผู้ชายแบกต้นธี
เดินผ่านเสาต้นธีจะถูกนำไปวางไว้ที่ลานวัฒนธรรมต้นธี พร้อมการ
เดินเท้าเป็นจังหวะด้วยเสียงกลอง ข้อง วนรอบลานต้นธี เพื่อ
แสดงความยินดีที่จะได้ปักเสาต้นธีใหม่ในปีใหม่นี้ (และเพื่อ
รักษาความเชื่อที่มีต่อต้นหว่า ซึ่งในอดีตจะใช้ต้นหว่าเป็นเสาต้นธี
แต่ปัจจุบันต้นหว่าหายากแล้ว ผู้นำพิธีจึงอนุโลมใช้ต้นไม้ที่มี
ลักษณะติดกันแทน แล้วเสียบยอดเสาด้วยใบต้นหว่า ซึ่งช่วง
เวลานี้เป็นเวลาที่ดินหว่ากำลังแตกใบอ่อน สีสดใสน่าชมพอง โดย
นำมาประดับยอดเสาไม้เพื่อเป็นสัญลักษณ์ต้นหว่า ด้วยความเชื่อ
ว่าต้นหว่าคือสิ่งมีชีวิตแรกบนโลก อันเป็นต้นกำเนิดของสรรพสิ่ง)

ส่วนในวันที่ 19 เมษายน 2567 เริ่มด้วยการตกแต่ง
ประดับยอดเสาต้นธีกันแต่เช้า และในวันที่ 20 เมษายน 2567
จะมีการปักเสาต้นธีต้นใหม่ ถือเป็นวันเริ่มต้นปีใหม่ของพี่น้องกระเหรี่ยง
มีการแสดงรอบต้นธี เติมน้ำด้วยน้ำสั้มป่อยและความสุข
สำหรับในปีถัด ๆ ไปจะเป็นวันไหนนั้นติดตามได้ที่ แฟนเพจ
: แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส.

www.facebook.com/artculture4h และที่

www.artculture4health.com

แล้วไปร่วมกิจกรรมนี้ด้วยกันนะ....

ศิลปสร้างสุข

วัฒนธรรมล้านนาเชียงใหม่ ภูมิปัญญาไทย

ศิลปสร้างสุข วัฒนธรรมสานสายใย ภูมิปัญญาไทย
ยั่งยืน ฉบับนี้จะพาไปได้ ไปยังจังหวัดสุราษฎร์ธานี แวะเวียน
ไปดูการทำงานวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยว เกษตรลีน้อย หมู่
ที่ 4 ตำบลลีน้อย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
โดยดร.ดนัย หวังบุญชัย ผู้จัดการแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรม
สร้างเสริมสุขภาพ สสส. ร่วมกิจกรรมลงนามความร่วมมือ
ขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนด้วยฐานทุนมะพร้าวสมุย โดยกิจกรรม
ประกอบไปด้วยนิทรรศการมีชีวิต จากภูมิปัญญามะพร้าวสมุย
นอกจากนี้ภายในกิจกรรมยังประกอบไปด้วย เสวนามะพร้าวสมุย
รากฐานจากอดีตสู่ฐานรากเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ได้
มีความร่วมมือจากเครือข่ายหลายได้ไหลด จังหวัดพัทลุง นำสินค้า
จากพื้นที่ และนำเยาวชนมาร่วมแสดงโนราห์ร่วมกับโนราในพื้นที่
เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในเวทีการแสดงศิลปวัฒนธรรม
อีกด้วย

เรื่องราวถัดมาไปที่อีสาน จังหวัดขอนแก่น ไปดูกิจกรรม
โสมสินไซในกระบวนการศิลปะเบาใจ ในเวทีขับเคลื่อนพลัง
Soft Power (ซอฟต์แวร์) สู่การพัฒนาสุขภาวะทางปัญญา
พร้อมทั้งมีการเปิดตัวหนังสือสินไซ 5 ภาษา ได้แก่ ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส
ไทย จีน อังกฤษ และมีเวทีถอดบทเรียนร่วมกับตัวแทนกิจกรรม
อ่านลำนาคี-สัดบันตริสินไซ และ กิจกรรมหมอลำเบาใจ ที่มี
การเชื่อมโยงเส้นทางพิพธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม
ตำบลศิลาและการแสดงวิถีทัศน์ สินไซ ที่จะสานพลังการขับเคลื่อน
พลังซอฟต์แวร์สู่การพัฒนาสุขภาวะ นำมาสู่การสะท้อน
ประเด็นสินไซ เป็นพลังซอฟต์แวร์กับการพัฒนาเมืองขอนแก่น
ต่อไป

ปิดท้ายที่กรุงเทพมหานครกับโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ และเทศกาลละครและภาพยนตร์ยาใจมัธยมอุดมศึกษา ที่มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการศิลปะบำบัด เครือข่ายศิลปะบำบัด ณ OpenSchool Auditorium ชั้น 8 อาคารสยามสเคป โดยกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกระบวนการได้แก่

1. เครือข่ายศิลปะสร้างสรรค์หน้ากากเปลือย กทม.
2. เครือข่ายโฮงสินไซ จ.ขอนแก่น
3. เครือข่ายกาลิเลโอเอซิส บ้านครัว กทม.
4. เครือข่ายดนตรียาใจ กทม.

และ 5. เครือข่ายหนังปักด้าย จ.สุรินทร์

โดยผลของการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการศิลปะบำบัดเครือข่ายศิลปะบำบัด นำมาสู่หลักสูตรศิลปะบำบัด (Art therapy) ในระยะต่อไป สรุปได้ว่า

1. การพัฒนาเนื้อหาของหลักสูตรจะต้องเน้นพัฒนาเครื่องมือผ่านกระบวนการศิลปะที่สร้างสรรค์เพื่อลดปัญหาทางสุขภาพจิตในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและกลุ่มเสี่ยงอื่น ๆ

2. หลักสูตรด้านศิลปะบำบัด จะต้องเน้นในการเผยแพร่บูรณาการต่อยอดและขยายความรู้กับพื้นที่อื่น ๆ ได้ และสามารถพัฒนาองค์ความรู้และสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ผลิตนักร้องสื่อสารสร้างสรรค์ที่ดีที่สามารถเรียนรู้กระบวนการสื่อสารในประเด็นศิลปะบำบัดและเยียวยา พร้อมทั้งการผลิตผลงานสื่อที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องศิลปะบำบัดสู่สาธารณะ สื่อออนไลน์ได้อย่างเชี่ยวชาญ และ

3. ควรมีบรรณาธิการหลักสูตรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการรวบรวมองค์ความรู้จากกระบวนการศิลปะแต่ละแขนงเพื่อให้เกิดการพัฒนาารูปแบบการนำเสนอหลักสูตรที่ถูกต้อง เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายนั่นเอง

นี่เป็นเพียงส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่อยู่ภายใต้การสนับสนุนของแผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สสส. ที่เกิดขึ้นเท่านั้น สำหรับรายละเอียดพื้นที่และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการอื่น ๆ สามารถติดตามเพิ่มเติมได้ที่

www.facebook.com/artculture4h และที่

www.artculture4health.com

แล้วเราจะใกล้ชิดกันมากขึ้น

ศิลปสร้างสุข 19

สมลี

ความรุนแรงเกิดขึ้นได้กับทุกชีวิต แม้แต่ "เจ้าแมวเหมียว" ลองอ่านบทความเรื่อง "สมลี" ไปด้วยกัน บทความดีๆ ในประเด็น "ความรุนแรง" ที่คุณต้องติดตาม ผลงานการเขียนของ ประชาคม คุณาชัย หนึ่งนักเขียนของ โครงการสื่อเป็นโรงเรียนของสังคม เรื่องราวจะเป็นอย่างไร? ติดตามได้ที่...

สมลี

แมวน้อยน่ารักอายุเพียงไม่กี่วันซดตัวนั่งในอ้อมแขนของพนักงานมินิมาร์ทแรกผมได้แต่ตัวสลายตาผ่าน ไม่ได้ตามปึกก็สาวประเภทสองถึงที่มาของมัน จนกระทั่งอีกสองสามวันถัดมาได้ยินเสียงร้องไห้ปลายเท้าขณะผมเอื้อมมือไปเปิดตู้เย็นจะหยิบขวดน้ำ แมวตัวผอม ๆ ซุกตัวอยู่ระหว่างชอกดาสน้ำตาลที่แสนว่าเหวของมันจ้องหน้าผมนิ่ง

“สมลี” ปึกก็บอกชื่อแมวที่เธอตั้งให้ เธอพบมันที่ข้างถังขยะริมถนนในซอย ตัดสินใจเก็บมาเลี้ยงด้วยความสงสาร ผมคิดไม่ถึงว่าปึกก็จะเข้าใจเล่นคำ แมวสามสีหรือที่เรียกกันว่าสีสาวท ขาว น้ำตาลอมส้ม และเทา ผสมผสานกันกลายเป็นชื่อแมวกำพร้า

เด็กหนุ่มรูปร่างอ้วนแอ่นสูงเพรียว ไว้ผมยาว ตาโต พักอยู่อาคารคนละหลังกับผม เป็นห้องซึ่งเจ้าของเช่าไว้เป็นสวัสดิการ เธอเริ่มงานสิบโมงเช้า ช่วงใกล้ค่ำได้พักสองชั่วโมง ก่อนมาเข้าเวรอีกรอบแล้วอยู่ยาวไปเกือบเที่ยงคืน

ทุกครั้งที่เราไปซื้อของในร้าน หากเจ้าสมลีไม่อยู่ในอ้อมแขนของปึกก็ ผมก็เห็นมันนอนขดตัวอยู่ข้างฐานตู้แช่ อาหารเม็ดสีแดงกล่ำวางอยู่บนจานเล็ก ๆ หลังมินิมาร์ทปิดลง ตลอดคืนยาวนาน ลูกแมวตัวผอมกลายเป็นเจ้าของอาณาจักรเล็ก ๆ นี้อย่างล้ำพิงปึกก็บอกว่ามันเป็นแมวที่สะอาด วานอนนอนง่ายจริง ๆ แล้วเธออยากเอามันไปเลี้ยงที่ห้องพัก ทว่าข้อห้ามของคอนโดฯไม่อาจทำเช่นนั้น

ผมไม่เคยอุ้มเจ้าสมลี ได้แต่หยอกล้อด้วยการตบหัว เกาคาง แหย่นิ้วจิ้มท้อง ใช้มือคืบมันยกขึ้นแล้วแก้งวางลง นอกจากปึกก็แล้ว ผมเป็นอีกคนที่มันคุ้นเคยจำกลิ่นได้

ผ่านไปสามเดือนเจ้าสมลีโตขึ้นผิดตา ทุกครั้งที่ผมหยอกล้อมันจะนอนหงายกลิ้งตัวไปมา เงยหน้าและชันสายตาขึ้นมองพร้อมส่งเสียงร้องเบา ๆ เหมือนทักทายเพื่อนคุ้นเคย เพราะมันโตแล้ว อาณาจักรเล็ก ๆ ของมินิมาร์ทคับแคบเกินไป เจียผู้เป็นเจ้าของออกคำสั่งเด็ดขาด ห้ามสมลีนอนค้างในร้าน ตกค่ำปล่อยมันไปใช้ชีวิตข้างนอก เพราะชินชังไว้ข้างในไม่แน่มันกว่าเจ้าสมลี

จะทำร้านค้าสกปรกและถ่ายของเสียให้มีกลิ่นไม่พึงประสงค์ แม้ปึกก็จะยืนยันว่ามันเป็นแมวสะอาด และมีวินัยในการขับถ่าย ยิ่งกว่าคนเสียอีกก็ตาม

“ไม่เอา” เจียผู้เสียงแข็ง “ถ้าอยากเลี้ยงก็เลี้ยงแค่กลางวัน ร้านปิดแล้วปล่อยมันออกไปข้างนอก แมวมันเอาตัวรอดได้หรอก”

เพราะวงจรชีวิตสั้นกว่ามนุษย์หลายเท่า แมวตัวเมียจึงโตเป็นสาวได้เร็ว อ้อมแขนของคนเคยอุ้มก็เปลี่ยนไป เด็กหนุ่มซึ่งเพิ่งกลับไปเยี่ยมบ้านเกิดที่ชนบทผิวขาวขึ้น ผมยาวของเธอเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแดง ตากลมโตเป็นประกายด้วยความฝัน ไม่ใช่เรื่องแปลกที่เช้าวันหนึ่งผมจะเห็นเธอสวมกระโปรงยาว ผัดหน้าทาปาก ยามที่ผมจ้องด้วยสายตากระเจ้า พวงแก้มของเธอแดงชาน

เช่นเดียวกับเจ้าสมลี ตัวอวบขึ้นกว่าเดิม ผมไม่กล้าใช้นิ้วจิ้มท้องมันอย่างที่เราทำ ได้แต่ลูบหัว และตบหลังเบา ๆ

เช้าวันที่ปึกก็ลาหยุดงาน เป็นเจียที่หว่านอาหารเม็ดลงบนพื้นกระเบื้อง แกบนพืมหา ไอ้แมวบ้านี่ท้องเรื้อ เดียวก็ออกมาลูกมาเป็นโหล ไอ้ปึกจะเลี้ยงไหวรึ ปึกก็หยุดงานไปสามวัน กลับมานั่งหลังเคาน์เตอร์เก็บเงินพร้อมใบหน้าซีดเซียว ออกที่เคาเตอร์ราบของเธอนูนขึ้นทั้งสองข้าง นี่คือการผีนรกของเด็กหนุ่มบ้านนาที่อยากโตขึ้นเป็นสาว อดทนทำงานเก็บเงิน ครั้นหาได้ไม่พอก็ขอกู้หรือเบิกล่วงหน้าจากเจีย

หลังวันที่เจ้าสมลีคลอดลูกน้อยออกมาสี่ตัว สาวสวยออกโตสวมเสื้อคอลึกอวดเนินถันขาวผ่องมีภาระเพิ่มขึ้น ทั้งขายของและเลี้ยงแมวหลายตัว เจ้าสมลีดูผอมลง ขณะนอนให้ผมลูบ ผมแหวะเข้าไปลูบหัวมัน พร้อมสังเกตเชือกฟางบนคอของแมวน้อยทั้งสี่สอดตัวแรกสามสีคล้ายแม่ ตัวที่สามสีน้ำตาล อีกตัวขาวปลอด “มีคนมาจองไว้แล้ว” ปึกก็ยืนอยู่ข้าง ๆ ผมพอได้กลิ่นน้ำหอม

“ดีแล้ว” เจียซึ่งกำลังนั่งตรวจบัญชีพูดขึ้น “ไม่เงินมีก็ ต้องซื้ออาหารเลี้ยงพวกมัน เงินที่พยายามเก็บออมไปทำอย่างอื่นอีกก็ไปถึงจะพอ” ไม่รอให้ลูกทั้งสี่ของเจ้าสมลีหยานนม เช้าที่ประตูมินิมาร์ทเปิดออก เจ้าสมลีกลับจากการท่องเที่ยว ปรึไปยังที่นอนของลูก ๆ ครั้นพบเพียงความว่างเปล่า มันพยายามส่งเสียงร้องดังขึ้น วิ่งวนไปมาทั้งข้างตู้แช่และทางหลังร้าน ครั้นพบว่าประตูโกดังเก็บของซึ่ง

เป็นห้องคลอดลูกของม้านปัดสนที่เจ้าสมสี่ใช้สองเท่าหน้าตรอก
อย่างแรง

ปูกี้ก็เหมือนเข้าใจความรู้สึกของแมวที่เธอเลี้ยง นอกจาก
ยื่นมอเงียบ ๆ แล้ว เธอไม่อาจช่วยอะไรได้ เธอเองก็อยากให้
คนรับลูกแมวไปเลี้ยง เพื่อภาระของเธอจะได้น้อยลง ทว่าใน
ความรู้สึกขณะจ้องมองอาภักภักของแม่แมวที่ถูกพรากลูก เธอ
ได้แต่กะพริบตาถี่ ๆ ถอนหายใจแล้วก้มหน้าก้มหน้าอยู่นาน

ปูกี้ก็สวมเสื้อคอลึกอวดเนินถันแทบทุกวัน รวากับภาคภูมิใจ
ยิ่งกับสร้อยส่วนนี้ ซึ่งกว่าจะได้มาก็ต้องก้มหน้าก้มตาทำงานเก็บ
เงินหลายปี ป้ายิ้มที่สาวเจ็ดย่อยยิ้มไม่ขาดปาก นมมิ่งขาวเต่งตม
ตึนอ้อปูกี้...น่าบิ

ยิ้มกระจ่างผุดขึ้นในสีหน้า ทุกครั้งที่มีคนเรียกเธอด้วย
สรรพนามของสตรี ปูกี้ก็เป็นได้ยิ้มเบิกบาน ในพื้นที่ไม่เคยเลื่อนจาง
จากใจ เธออยากมีอยากเป็นเหมือนผู้หญิงตั้งแต่หัวจรดเท้า
ป้ายิ้มถาม “ตั้งหกหมื่นเชียวยหรืออ้อปูกี้ นมมิ่งนะ ทำไมแพงจัง
ทำงานที่ปิ่นกว่าจะเก็บเงินได้” ปูกี้ก็เอาแต่ยิ้ม พึงใจกับสรรพนาม
ที่ป้ายิ้มเรียก

“เลือกทำข้างบนก่อนแยเลยมิ่ง” ป้ายิ้มว่าต่อ “ข้างบน
มันใช้หาเงินได้ที่ไหนเล่า ลำบากตายเลยมิ่ง ถ้าทำข้างล่างก่อน
มิ่งยังใช้หาเงินเป็นทุนไปทำข้างบนได้ไม่ยาก”

ทุกครั้งที่ป้ายิ้มเดินเข้ามาในบ้าน แกะจะหาเรื่องกระแซะ จับจ้อง
หน้าอกหน้าใจที่ทะลักล้นเสื้อคอลึกของปูกี้ก็บอ้ยเข้าแกก้ผงกหัว
หงิก ๆ

“กูเข้าใจผิดไปอ้อปูกี้” ป้ายิ้มเสียดสายตาผ่านร่องอกของ
อีกฝ่าย “ที่มิ่งทำนมมันถูกแล้ว ขึ้นไปทำข้างล่างก่อน ต่อให้
หมอมทำให้สวยแค่ไหน มันก็โซ้ยใครไม่ถนัดนักหรอก”

สมสี่ไม่ได้ออให้มินิมาร์ทปิดลงจนไฟดับมืด มันไม่จำเป็นจะ
ต้องกล่าวคำลากับปูกี้ วันวัยที่ล่วงพ้นไปพร้อมประสบการณ์ชีวิต
มันเรียนรู้ถึงความเป็นปัจเจกชนที่ไร้พันธะ ทันทิที่รัตติกาล
หว่านร่างแหสีดำโอบคลุมเมืองทั้งเมือง ผืนของแมวสาวก็โอบบิน
ไปพร้อมจิตวิญญาณแห่งอิสรภาพ

บทเพลงราตรีทอดท่วงทำนองยาวนาน แมวสาวช่างฝัน
กลายร่างเป็นเหมือนเงือกน้อยที่ตามหาเจ้าชายในมหาสมุทร
กว้างใหญ่ บางคำคืนมันอาจกลายร่างเป็นเทพธิดาแสนสวย ร่ำ
เพลงรักกับเทพบุตรรูปรูปร่างในมหาอาณาจักรแห่งอิสรภาพ จน
กระทั่งฟ้าใกล้สาง สมสี่ตื่นสว่างเดิมซมซานมาหมอบพับรอเจ้าของ
ตรงหน้าประตุมินิมาร์ทมอมแมมไปตลอดทั้งตัว แถมยังบาดเจ็บ
ด้วยรอยเล็บข่วนตรงกลางหลังบ่ายวันที่ปูกี้ก็แด่มยาใส่แผลให้
เจ้าสมสี่ ผสมแฉะลงมาช้อน้ำตม แมวหมอบพบนอนนิ่ง สาวสวย
ประเภทสองเยียวมานับด้วยมือที่แผ่วเบา สายตาช่างสังเกตรของ
เธอมองสำรวจความเปลี่ยนแปลงเล็ก ๆ ไม่ใช่ผลบนหลัง หาก
เป็นสีข้างที่อ้อมเต็ม

“มันท้องอีกแล้วมิ่งพี่” เธอว่า

ผมแนะนำด้วยเสียงจริงจัง “ไม่อยากให้มันท้องบ่อย ปูกี้
ก็เอาไปทำหมันสิ คลินิกสัตว์อยู่ชอยถัดไปนี่เอง”

เธอรับคำแนะนำด้วยการพยักหน้า ไม่ได้ลงมือปฏิบัติ
ตามแต่อย่างใด ลูกแมวรุ่นใหม่ออกดอกมาห้าตัว เหลือรอดจาก
การถูกจ้องเพราะความซี้วถึงสามตัว ปูกี้ก็ต้องเจียดเงินเดือนของ
เธอซื้ออาหารมาเลี้ยง ถึงกระนั้นแม่แมวที่ถูกพรากลูกจากไปอีกหน
ก็เหมือนแผลใจเดิมหวนกลับมา มันกลายเป็นแมวที่ค่อนข้าง
ดุร้าย ลูกค้าแปลกหน้าเดินเฉียดใกล้มันจะส่งเสียงขู่ เจื้ออึ้งเล็บ
พร้อมตระปบ

ลูกค้าจากอาคารสองซึ่งฮั้วหมาพูดเตลเข้าไปซื้อของประเดิม
ตกเป็นเหยื่อความเกรี้ยวกราด อึ้งเล็บแหลมคมของสมสี่ผากรอย
ไว้บนโคนขาหลังของหมาน้อยแสนงาม วันรุ่งขึ้น ปูกี้เขียนป้าย
ติดประกาศไว้หน้าร้าน

“ระวังแมวดุ ห้ามนำสุนัขเข้ามาในบ้าน”

แม้ตกลูกไปสองรุ่นแต่สมสี่ยังเปี่ยมด้วยไฟรักแห่งวัยสาว
เทพบุตรหนุ่มรูปงามของมันอาจรออยู่ที่จุดนัดหมาย แผงตัวอยู่ใน
ความมืดได้เงาไม้ เปรี้ยวร้องด้วยเสียงแห่งว่าทึมเปี่ยมเสน่ห์และ
พลังแห่งวัยหนุ่ม ได้มันต์แสงจันทร์ที่ความรักดำเนินบทเพลง
ดงหญ้าที่เอนยอดพลั่วไหวกลายเป็นลานรัก

มันยังเป็นแมวที่แสนเศร้า ช่วงกลางวันที่มีนมหมอบพับอยู่
ในร้าน ดวงตาว่าเหว่ทอดนั้งราวกับบดลงด้วยนิทานสะเทือนใจ
หากได้ยินเสียงฝีเท้าขยับเข้าหา มันจะกางอึ้งเล็บเตรียมพร้อม
ด้วยความหวาดระแวง มันจำกลิ่นของปูกี้ก็กับผมไม่ได้ดี อึ้งเล็บ
ของมันเหมือนจะยกเว้นให้เพียงสองคน ทันทิที่เท้าเปลือยของ
เจ็ดย่อยเหยียบลงไปบนปลายหาง สมสี่เอี้ยวตัวอึ้งเล็บข่วนจิกด้วยความ
แรง

“ไอ้แมวนรก...ไอ้แมวบ้า...”

เจ็ดย่อยสวมกางเกงขาสั้น แกะจิ้งไร้ง่าแพงป้องกันอึ้งเล็บที่ทั้ง
แหลมและคม ผิวเนื้อไต่เข้าของแกถูกข่วนเป็นทางยาว แม้ปาก
แผลตามรอยเล็บไม่ถึงกับลึกแต่เลือดก็ไหลอาบ นอกจากร้องด่า
เสียงดังแล้ว แกยังแบหน้าด้วยความเจ็บปวด สืบเท้าเข้าหาจะตาม
ไปกระทุบเอาคืนแมว ทว่าสมสี่แผ่นท่างออกไปไกลหลายช่วงแขน
เจ็ดย่อยหันมาเล่นงานเจ้าของแมวที่นั้งหน้าตึ้นอยู่หลัง
เคาน์เตอร์เก็บเงิน “เลี้ยงไม่ได้แล้ว ต้องเอาไปปล่อยทิ้ง แมวดุ
แบบนี้เลี้ยงไม่ได้”

เจ็ดย่อยให้หมอมที่คลินิกทำแผลเสร็จแล้ว แกจับตัวซ้ำอีกกับ
เข็มฉีดยาฉีดวัคซีนโรคกลัวน้ำ แกพร่าบ่นไม่ขาดปากขณะซึ่งตามอง
เจ้าสมสี่ด้วยสายตาซิงซิง

บ่ายที่ผมลงจากห้องพักเดินเข้าไปซื้อของ แกนังหน้าบั้ง
อยู่หลังเคาน์เตอร์เก็บเงินตามลำพัง เจ้าสมสี่นอนหมอบพับอยู่
ข้างชอกตู้เย็น

ยังไม่ได้หยิบข้าวของที่ตั้งใจซื้อ เจ็ดย่อยเดินมาสะกิดไหล่

“นี่คุณ ช่วยจับอัสสมสี่ให้หน่อยได้ไหม ฉันจะจ้างเด็กขี่
มอเตอร์ไซด์เอามันไปทำหมัน”

ปูกี้ก็ทำงานช่วงบ่าย ไม่มันผมคงไม่ต้องยุ่งเกี่ยวกับแมวของ
คนอื่น เรื่องทำหมันเป็นผมเองที่ให้คำแนะนำไป ผมเดินเข้าหาสมสี่
ขณะที่มันหมอบจ้องเจ็ดย่อยด้วยสายตาหวาดระแวง ติดมือทักทาย

หยุดทำแล้วผู้ช่าลง ยืนมือลูบหลัง ซ้อนแขนแล้วรื้อร่างของมันเข้าหา นี่เป็นครั้งแรกที่ผมแนบชิดและอุ้มเจ้าสมสืออย่างเป็นจริงเป็นจัง

ตัวมันอุ่นด้วยเลือดเนื้อ ตาสีน้ำตาลยังแผ่ประกายและว่าเหว มั่นซ่อนสายตาขึ้นจ้องผมขณะนอนสงบอยู่ในอ้อมแขน

เด็กหนุ่มวินมอเตอร์ไซด์รับจ้างหน้าคอนโดฯมาขึ้นรออยู่แล้ว พร้อมลูบคำซ้อนกันสืไป แหม่นหนาพอให้ความมั่นใจได้ว่าผมจะไม่หลุดรอดผ่านหนีไป เขาอ้าปากถูออกกว้าง ผมยังไม่ส่งแมวให้เขาไปในทันที

“เอาใส่ถุงแบบนี้มันหายใจไม่ออก” ผมท้วง

เจ็ยยืนขึ้นทันควัน “เขาเจาะถุงไว้แล้ว คลินิกอยู่ใกล้แค่นี้เอง ไอ้แมวบ้านี่ มันไม่ตายง่าย ๆ หรือ”

ปึกก็ไม่ว่าเกิดอะไรขึ้นกับแมวของเธอ ตอนเช้ายังเตรียมอาหารรอสลิกกลับมา ผ่านไปสามวัน ผมเองก็เพิ่งรู้ความจริงว่า คนขี่มอเตอร์ไซด์รับจ้างไม่ได้รับคำสั่งให้พาแมวไปหาหมอ หากนำไปปล่อยทิ้งยังที่ทางไกล

ผ่านไปเกือบครึ่งเดือน ลูกค้าคนหนึ่งของร้านอุ้มสลิกกลับมาส่งคืนปึก “ฉันเห็นแมวนอนป่วยอยู่ข้างป้ายรถเมล์ น่าสงสารพอจำได้ว่าเป็นแมวที่นี้เลยเอากลับมาให้ มันคงเที่ยวไกลเลยกลับบ้านไม่ถูก”

แมวท้องแก่ที่ทั้งเจ็บป่วยและอ่อนล้าอนึ่งอยู่ในอ้อมแขน ผู้เป็นเจ้าของ สายตาแสนเศร้าสองคู่ประสานกันนิ่ง ท่างออกไปไม่ไกล เจ็ยยืนกำหมัดกัดฟัน ขยับเท้ากระตืบพื้นกระเบื้อง

แมวท้องแก่และเจ็บป่วยคืนวันก่อนปิดร้านปึกก็พามันไปนอนที่ห้องเก็บของรอวันคลอด เจ็ยปิดปากเงียบ ไม่บริปากห้ามหรือพร่ำบ่น เกรงลูกน้องจะรู้ความจริงที่แกจ้วงวานให้คนเอาแมวไปปล่อย ปึกก็อยู่กับแกมาห้าปีกว่า เป็นลูกน้องที่ซื่อสัตย์และขยันการงาน อะไรที่เป็นการหักหาญน้ำใจตรง ๆ แกควรหลีกเลี่ยง

ปึกก็พยายามสมมติด้วยความรักและอาหารที่เธอสามารถหาซื้อได้ แม้ตัวมันค่อนข้างหนักแต่เธอก็อุ้มมาวางบนตัก ไล่มือไปบนแผ่นหลัง เจ้าสมสือหลับตาหืมลม ป้ายิ้มซึ่งแะมาพบเข้าก็ชวนคุย ไอ้สมสือท้องอีกแล้วนี่ ออกลูกไปกี่รุ่นแล้ว มึงจำได้ไหมอี่ปึก

สาวสวยยกโศกสายหน้าเพราะคร้านจะตอบคำถามแบบไม่จริงจังของอีกฝ่าย ถ้อยคำที่ผ่านริมฝีปากแดง ๆ ออกมาจึงเป็นเหมือนถ้อยรำพึง แมวทำให้ง่ายจัง

ป้ายิ้มหัวเราะเบา ๆ แกว่า “คนก็เหมือนกันนั่นแหละ เอากันบ่อยยิ่งกว่าแมวเสียอีก ถ้าไม่มียาคุมหรือไปทำหมัน คนก็ต้องกันได้ทุกปี”

ปึกก็จ้องดูท้องแมว “รอให้มันคลอดก่อน หนูจะเอามันไปทำหมัน” ป้ายิ้มผงกหัว “ดีแล้ว” “หนูอยากไปเข้าบ้านอยู่เองด้วย เลือกรอพักที่เขาไม่ห้ามเลี้ยงแมว”

“หมดหนี้หรือยังละ หอพักไหม ๆ ก็เดือนละสองสามพัน ไหนมึงจะเก็บตังค์ไปแปลงเพศอีก”

เหตุผลและถ้อยคำของป้ายิ้มทำเอาปึกก็หน้าหน้าสลด และยิ่งเจื่อนเกือบจะชืดเชียวกับคำพูดกลัวเสียงหัวเราะของป้ายิ้ม

“กะเทยไม่เหมือนแมวหรือ กถึงมึงจะแปลงเพศเป็น ผู้หญิงแล้วต่อให้มีผัวกี่คน มึงก็ไม่มีลูก”

ช่วงบ่ายที่ได้ยินเสียงเคาะประตูห้อง ผมลุกขึ้นไปเปิดรับเพราะเข้าใจว่าเป็นแม่บ้านเอาจดหมายมาส่ง ทันทึที่เห็นหน้าเข้ม ๆ ของเด็กหนุ่มมอเตอร์ไซด์รับจ้าง ผมขมวดคิ้วพร้อมส่งคำถามทางสายตาน้ำเสียงเกรงอกเกรงใจและทำทีนอบน้อมของเด็กหนุ่มทำให้ผมคลายความหงุดหงิดไปบ้าง

“เจ็ยยให้ผมมาเรียกพี่ไปช่วยจับแมว มันอาละวาดใหญ่แล้ว ข้าวของในร้านและไปหมด” ผมยิ้มที่มุมปากพร้อมกับส่ายหน้า “ไม่ว่างหรือ” “แค่จับแมว ไม่กินาที่เองพี่”

“กินาที่ก็ไม่ว่าง” ผมปิดประตูห้อง ยืนยันถึงความประสงค์ว่างานนี้ผมไม่ว่าง และไม่ว่างเลยตลอดชีวิต

สมสือคลอดแล้ว ลูกน้อยสามตัวห่านมเพียงไม่กี่วันก็ถูกพรากจากไป สงครามระหว่างมันกับเจ็ยเหมือนเปิดฉากขึ้นอีกครั้ง ขณะบทเพลงราตรีแรกของปัจเจกชนยังไม่เริ่มต้น ผมไม่ควรเอาตัวเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในสงคราม ต่อให้สมรภูมินองเลือดแดงฉานอยู่เบื้องหน้า ผมก็จะยืนมองห่าง ๆ

มือที่ลูบหัว จิ้มท้อง เกาคาง และแบ่งปลาที่กินเหลือเจือจานออกไป ไม่ควรเป็นมือที่อุ้มมันส่งให้กับศัตรู

ผมไม่มีสมาธิจะทำงานต่อ ความเป็นห่วง บวกความอยากรู้อยากเห็นว่าเกิดอะไรขึ้น และจบลงอย่างไร ผมเปิดประตูห้องปริลึงลิ่ดแล้วสืบเท้าเดินไปยังมินิมาร์ท

สงครามสิ้นสุดลงแล้ว ท่ามกลางซากปรักหักพังของชั้นวางของ ช่องทางเดินเคลื่อนไปด้วยเศษแก้ว ของบะหมี่สำเร็จรูป ปลากระป๋อง ผงซักฟอก ยาสิฟัน ถั่วอบ มันฝรั่ง สภาพเหมือนร้านทิ้งร้านถูกหน่วยจุใจบุกเข้ารื้อค้น

เจ็ยจากไปแล้ว เช่นเดียวกับเด็กหนุ่มคนขี่มอเตอร์ไซด์รับจ้าง ในร้านเหลือเพียงปึกที่ถูกเรียกตัวมาจัดระเบียบข้าวของ เธอค่อย ๆ แยกสินค้าในส่วนที่เสียหายและยังสภาพดี ระมัดระวังเศษแก้วบาดมือและเท้า วางบางส่วนคืนไว้บนชั้น อีกส่วนหย่อนลงตะกร้าและถุงดำ

ประหนึ่งบทเพลงอันไร้สำเนียงทอดท่วงเอื่อยช้า เจียบจน และวังเวง ทันทึที่มือสัมผัสของผ้าอนามัยเปื้อนเลือดเธอหยุดชะงัก ตากลมโตของกวาดมองไปรอบ ๆ รวกลับมาหยุดนิ่งกับหย่อมเลือดบนพื้นซึ่งเลอะเปื้อนอยู่ท่ามกลางเธอไปเพียงไม่กี่นิ้ว

ค้อนตอกตะปูเปื้อนทั้งเลือดและมันสมองแมวถูกวางทิ้งไว้บนพื้น ปึกก็มองเห็นแล้ว เธอรู้ได้ทันทีว่าเกิดอะไรขึ้น ของผ้าอนามัยหลุดจากมือ หน้าก้มจุดของเธอลอยอยู่เหนือหย่อมเลือดสีแดงที่ดูเหมือนยังฉ่ำด้วยชีวิตและความเจ็บปวด

ในความเจ็บแสบแสนอ้างว้าง น้ำตาของเธอหยดลงช้า ๆ หล่นกระทบหย่อมเลือดอันแดงขึ้นบนพื้นกระเบื้อง สีเลือดผสมน้ำตาค่อย ๆ จางลง กระพือมโหลแยกเป็นทางสองสามสายเคลื่อนลงสู่ที่ต่ำ

เธอนั่งอยู่ที่เดิม เจียบเชียบไร้เสียงสะอื้นและนังงัน ปล่อยน้ำตาาร่วงเดิมลงในธารโลหิต

ซูโดกุ (Sudoku)

มาเล่นกันเถอะ

ร้อนนี้มาพักผ่อนด้วยการเล่นเกมกันเถอะ.... กลับมาให้ร่วมสนุกคลายร้อนกันอีกแล้วกับเกมปริศนาตารางตัวเลขซูโดกุ เกมที่ไม่ต้องมีทักษะในการคำนวณมาเกี่ยวข้องแต่อย่างใด เป็นเรื่องของการใช้ตรรกะทั้งสิ้น ไม่ต้องเป็นนักคณิตศาสตร์ก็สามารถแก้ปริศนาตารางตัวเลขซูโดกุได้...

วิธีการเล่นง่ายๆ คือให้นำตัวเลข 1-9 มาเติมลงในช่องว่างของตาราง 9x9 โดยในแต่ละกรอบสี่เหลี่ยม และช่องจะมีตัวเลข 1-9 ที่ไม่ซ้ำกัน โดยตัวเลขในตารางย่อยจะต้องไม่ซ้ำกันเลยทั้งแนวนตรงและแนวตั้ง เพราะหากวางผิด 1 ตำแหน่งก็อาจทำให้การไขปริศนานั้นทำไม่สำเร็จทั้งตารางเลย

		2		3		7		1
		5	6					
4							9	
	4				9			
			3		5			
	5	9				1		7
		4		9				3
					3			
	8		7			5	2	

ทุกๆ ปริศนาของซูโดกุที่นำมาฝากกันนี้สามารถหาทางออกได้เสมอ ค่อย ๆ หาคำตอบ ขอให้โชคดีและทำให้สำเร็จนะ

ใครที่ได้คำตอบที่มั่นใจแล้ว สามารถส่งคำตอบนั้นมาได้ที่ แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่อยู่ 128/177 ชั้น16 อาคารพญาไทพลาซ่า ถนนพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400 (แล้ววงเล็บมุมซองว่า ไขปัญหาประลองปัญญา) หรือหากไม่สะดวกสามารถส่งอีเมลมาได้ ที่ : ruethairat.jah@gmail.com ช่องทางใดช่องทางหนึ่งได้เลย)

10 ท่านที่ส่งเข้ามา รับฟรีไปเลยถุงผ้าใส่ของอเนกประสงค์ฟรี!! ดูรายชื่อผู้โชคดีที่ www.facebook.com/art.culture4h

*** รับส่งเข้ามา: ของรางวัลรออยู่ ***

แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มุ่งสร้างคุณค่าและอัตลักษณ์ทางสื่อศิลปวัฒนธรรมเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสร้างเสริมสุขภาพทั้งในระดับปัจเจก ระดับชุมชน ระดับสังคม โดยพัฒนาเครือข่ายเยาวชน เครือข่ายศิลปิน เครือข่ายผู้นำชุมชน เพื่อเป็นตัวแทนในการเปลี่ยนแปลงที่เป็นพลวัต จากการสร้างสรรค์งานศิลปะอย่างมีส่วนร่วมในชุมชน ทั้งทางกายภาพและชุมชนทางความคิด ใช้เครื่องมือสื่อศิลปวัฒนธรรมทั้งสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชนและสื่อศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยที่สอดคล้องกับบริบท สถานการณ์และกลุ่มเป้าหมายเป็นกระบวนการทางสังคมที่ก่อให้เกิดศิลปะสร้างสรรค์ พื้นที่สร้างสรรค์ ชุมชน-สังคมต้นแบบ ที่มุ่งหวังการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ค่านิยม ทักษะ และพฤติกรรมสุขภาพ เน้นจิต-ปัญญา สร้างระบบกลไกคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม อันเป็นรากฐานสำคัญของภาคีสุขภาพสังคมสุขภาพ นำไปสู่การสร้างนโยบายกลไกความเข้มแข็ง ชัดความสามารถ สมรรถภาพในการจัดการดูแลสมรรถภาพของตนเอง สังคมสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพและสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน ติดตามข่าวสารต่าง ๆ ได้ที่ www.artculture4health.com

Metaverse

Soft Power

ภูมิพลพัฒน์วัฒนธรรมสัมพันธ์ไทย-นานาชาติ

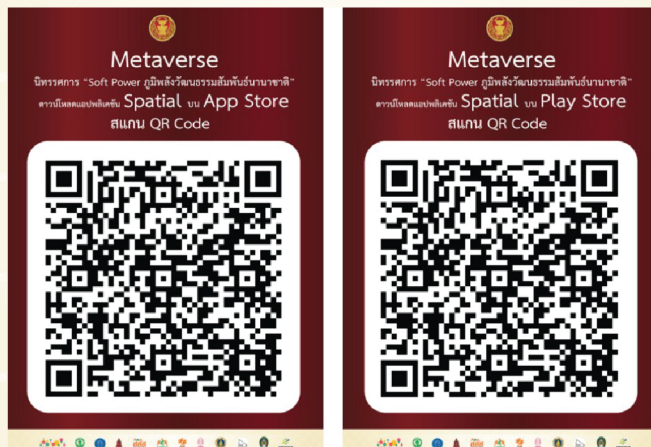
Soft Power in Thai-International Relations Dimension

ภายใต้ข้อเสนอการเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ไบโประเด็น Big Rock ว่าด้วย ภูมิพลพัฒน์วัฒนธรรมสัมพันธ์ไทย-นานาชาติ : การส่งเสริม สันติสัมพันธ์ให้ศิลปวัฒนธรรมไทยเป็นที่รู้จักของนานาประเทศและเป็นที่รู้จักในเวทีระดับโลก

โดย คณะทำงานศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนภายใต้แนวคิด ภูมิพลพัฒน์วัฒนธรรมสัมพันธ์ไทย-นานาชาติ ภายใต้ คณะอนุกรรมการด้านการศิลปะและวัฒนธรรม
ใน คณะกรรมการการศาสนา วัฒนธรรม อริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา

สามารถชม นิทรรศการ ออนไลน์ด้วยระบบ Metaverse ได้ 2 ช่องทาง ที่

1. ผ่านมือถือ สแกน QR Code และดาวน์โหลด แอปพลิเคชัน Spatial

2. และคอมพิวเตอร์ สามารถเข้าด้วยการเข้าด้วยลิงค์ลิงค์
<https://shorturl.asia/YUKbC>

